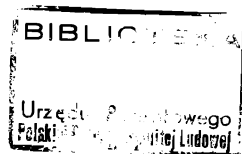

Warszawa, 20 lutego 1933 r.

A01k 73/02²

URZĄD PATENTOWY

RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

OPIS PATENTOWY

Nr 17531.

Kl. ~~45~~ h 27.

h 5 h 73/02

V. D. Limited
(Londyn, Wielka Brytania).

Sieć do połowu dennego, czyli ceza.

Zgłoszono 16 września 1930 r.

Udzielono 21 listopada 1932 r.

Pierwszeństwo: 17 września 1929 r. dla zastrz. 1 i 2; 24 lipca 1930 r. dla zastrz. 3 (Francja).

Wynalazek dotyczy sieci do połowu dennego, posiadającej płat górny, wydymający się ku górze, a której skrzydła są połączone przesuwaniami po dnie linami o znacznej długości z deskami rozporowemi, zapewniającymi dostateczne rozwarcie sieci w kierunku jej szerokości.

W znanych sieciach typu V. D., jak też wogóle we wszystkich sieciach rybackich, dolne olikowanie sieci, mocno obciążone i napięte prostopadle do kierunku ruchu, oraz dolny płat sieci, obramowany wspomnianym olikowaniem, są wleczone po dnie morza. Gdy dno jest skaliste lub chropowate, olikowanie dolne i dolny płat cezy zaczepiają o przeszkody, wskutek czego sieć zniekształca się, zmniejsza się wydajność

połowu oraz mogą zachodzić uszkodzenia sieci, przyczem dolny płat cezy szybko się zużywa. Gdy dno jest usiane kamieniami i kamyczkami lub gdy jest błotniste i pokryte roślinnością, olikowanie dolne zbiera te ciała obce, które przedostają się do dolnego płatu cezy, nagromadzają się na dnie matni i obciążają ją, zwiększając przez to opór sieci podczas jej ruchu, zużycie paliwa na kutrze oraz ryzyko uszkodzeń. Ponadto okoliczności powyższe wywołują dodatkowe rozciąganie się wszystkich oczek sieci, czyli ich zwięzanie, utrudniając przez to uchodzenie przez nie wody, kamyczków, drobnych rybek i t. d.

Wynalazek ma na celu zapobieżenie tym niedogodnościom przez usunięcie dolnego

płatu cezy. Jednakowoż takie usunięcie dolnego płatu można skutecznie w praktyce jedynie pód warunkiem zapewnienia sieci stateczności i wytworzenia na bokach sieci styku pomiędzy nią a dnem morza, przeszkadzającego uchodzeniu ryby i zastępującego olikowanie dolne sieci, lecz nieposiadającego wad tegoż. Rezultat ten osiąga się, ograniczając sieć z każdego boku linką pociągową matni, stanowiącą przedłużenie liny holowniczej skrzydła sieci, przyczem na linkach tych są zawieszone obciążone siatki, odgrywające rolę zasłon. W ten sposób z jednej strony linki pociągowe matni są zawsze silnie napięte, stanowiąc przedłużenia lin holowniczych, i zapewniają doskonałą stateczność sieci na dnie; z drugiej zaś strony linki te, obciążając dolne krawędzie zasłon, posuwają się po dnie morza i zapobiegają uchodzeniu ryby z sieci.

Szczególnie korzystne zastosowanie wynalazku niniejszego polega na połączeniu orczyków, małych desek rozporowych, sztywnego uzbrojenia lub innego podobnego sztywnego narzędzia, umieszczonego przy każdym boku gardzieli matni, z orczykami, deskami i innymi podobnymi narzędziami, umieszczonymi przy końcach skrzydeł cezy, zapomocą jednej lub kilku linek jednakowej długości, równoległych do dna morza, przyczem linki te służą jednocześnie do holowania matni. Na linkach tych, biegnących ponad dnem morza, zawieszone są obciążone zasłony z siatki o szerokości takiej samej (jeżeli dno jest gładkie) lub większej (jeżeli dno posiada zagłębienia) od odległości linek tych od dna morza.

W tych warunkach sieć ta pracuje jak zwykła ceza, lecz jej napięte linki pociągowe posuwają się ponad dnem, nie zaczepiając o przeszkody i nie zgarniając ich.

Szerokość zasłony, obciążonej w swej części dolnej, może być większa od odległości linki pociągowej od dna, aby zasłona łatwiej mogła się dostosowywać do nierówności terenu; może ona również posiadać w

niektórych miejscach szczeliny i słabe węzły, które rozrywają się i przepuszczają przez zasłonę przeszkody, w celu zapobieżenia uszkodzeniu cezy.

Rysunek przedstawia tytułem przykładu dwie postacie wykonania wynalazku.

W przykładzie wykonania według fig. 1 gardziel matni 1 jest zaopatrzona w orczyki 2, a końce skrzydeł 3 — w orczyki 4, połączone linkami 5, 6 z linami 7, ciągniętymi po dnie i przymocowanymi do desek rozporowych albo do statku (na rysunku niewskazanego). Orczyki 2 i 4 są połączone ze sobą dwiema równoległymi linkami 8, 9; linka 8 łączy ze sobą wierzchołki dwóch orczyków, a linka 9 łączy je na pewnej odległości od dna morza, np. 30 cm.

Końce olikowania dolnego 10 matni 1 są przytwierdzone do dolnych końców orczyków 2, a odnogi 5, 6 linek holowniczych 7 są przywiązane, jak zwykle, do górnych i dolnych końców orczyków 4.

Aby zapobiec ucieczce ryb, na linkach 9 zawieszone są zasłony siatkowe 11, które nie przeszkadzają ruchowi cezy.

W przykładzie wykonania według fig. 2 każde dwa orczyki 2, 4 (lub zastępujące je przyrządy) łączy jedna tylko linka 9, przyczem równowagę orczyków tych zapewniają odnogi 14, 15 i 16, 17 wzmiankowanych linek. Na linkach 9 wiszą zasłony 11.

Orczyki 2 matni oraz orczyki zewnętrzne 4 skrzydeł 3 mogą posiadać dowolną budowę i można je zastąpić dowolnym narzędziem, zapewniającym stateczność skrzydłom 3 (płyty, płyty z drzewa lub ramy, obciążone płótnem, i t. d.).

Przytoczone powyżej przykłady nie ograniczają wynalazku, którego zakres obejmuje rozmaite odmiany cezy.

Łatwo zdać sobie sprawę z tego, że opisany układ posiada doniosłe zalety.

Dolne boczne krawędzie cezy (linki 9), zapewniając doskonałą stateczność cezy, nie są narażone na zaczepianie o dno morza, ponieważ posuwają się nad niem.

W przypadku gwałtownego gromadzenia się wody w cezie, ceza nie odrywa się od dna, ponieważ linki 9 wytrzymują ciągnięcie matni czy i nie ulegają działaniu większego lub mniejszego wydecia płatu czy właściwej. W ten sposób zasłony 11, zawieszane na linkach 9, nie mogą się unieść nad dnem morza na wysokość większą od wysokości, na jakiej znajdują się te linki, i ryba posiada mało szans ucieczki, tem bardziej, że dolna część czy pracuje zawsze w strefie, mniej lub więcej zamąconej iłem.

Ponieważ dolne krawędzie boczne sieci są dłuższe od linek 8, do których są one przywiązane, a nadmiar długości rozdzielony jest jednostajnie na całą długość wzmiankowanych linek, zapobiega się przeto zupełnie powstawaniu „worków” przy wejściu do matni 1 pod działaniem prądu wody, skierowanego ku tyłowi czy.

Należy zaznaczyć, że spód matni 1 posiada olikowanie 10, podobne wprawdzie do zwykłego dolnego olikowania czy, lecz pozbawione jego wad. Jest ono nader krótkie, odpowiednio do szerokości matni (gdy zwykłe olikowanie czy ciągnie się na 30 — 40 m), ilość przeto zagarnianego przez nie iltu jest zupełnie nikła. Ponieważ nie ciągnie ono jakiegokolwiek zasługującego na uwagę ciężaru, mniej przeto nadarza się sposobności do jego zaczepiania się o dno morza.

Sieć, wykonana w myśl wynalazku, zajmuje znacznie mniej miejsca i jest łatwiejsza do obsługi.

Dzięki uzbrojeniu sztywnemu lub półsztywnemu w postaci orczyków 2 cały ciężar matni 1 przenosi się całkowicie na linki 9, a płat 3 czy nie ulega wyciąganiu, wobec czego może się on wydymać swobodnie.

Kształt sieci może być dowolny, a w szczególności taki, jak to opisano, t. j. zaopatrzony w skrzydła.

W celu zapewnienia doskonałego styka-

nia się z dnem linek, obciążających zasłony 11, linki te mogą być zaopatrzone na całej swej długości w obciążniki. Obciążniki można połączyć ze sobą lub zastąpić wiszącymi łańcuskami albo narządami równoważnymi, poruszającymi dno i utrudniającymi rybom ucieczkę pod linkami pociągowymi matni lub pod zasłonami, gdy sieć mija zagłębienia dna morza.

Zastrzeżenia patentowe.

1. Sieć do połowy dennego, czyli ceza o postaci sieci, połączonej dwiema linami holowniczymi o wielkiej długości z dwoma statkami lub z dwiema deskami rozporowymi, zapewniającymi należyte rozwarcie sieci w kierunku jej szerokości, znamieną tem, że jest zaopatrzona w matnię, czyli worek tylny (1), poprzedzony wydymającym się płatem (3) o postaci połowy leju, obramowanego po obu stronach linkami (9), przeznaczonemi do ciągnięcia matni (1), przyczem do linek (9) przymocowane są obciążone zasłony (11) z siatki o krawędziach dolnych, zaopatrzonych w linki obciążone lub olikowania dolne.

2. Sieć według zastrz. 1, znamieną tem, że matnia jest zaopatrzona przy każdym boku w narząd sztywny lub półsztywny, np. w orczyk (2), połączony bezpośrednio lub pośrednio z linami holowniczymi (7) w ten sposób, iż matnia nie rozciąga oczek płatu (3) czy właściwej.

3. Sieć według zastrz. 2, znamieną tem, że linki pociągowe matni są połączone zarówno z orczykami (2), jak i z orczykami (4), umieszczonemi na końcach skrzydeł sieci, w ten sposób, iż linki te posuwają się nad dnem morza.

V. D. Limited.
Zastępca: K. Czempiński,
rzecznik patentowy.

Fig.1

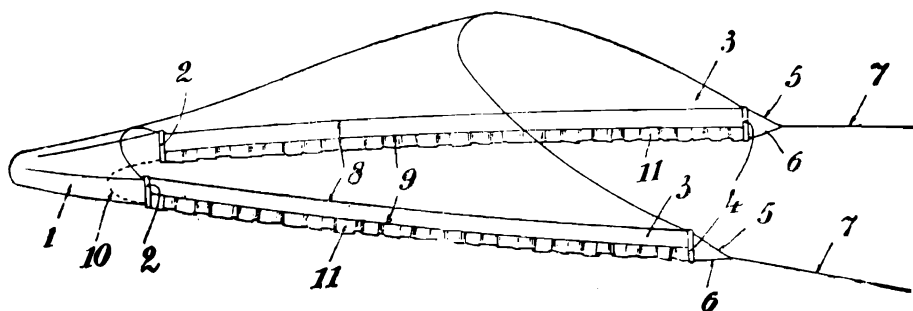
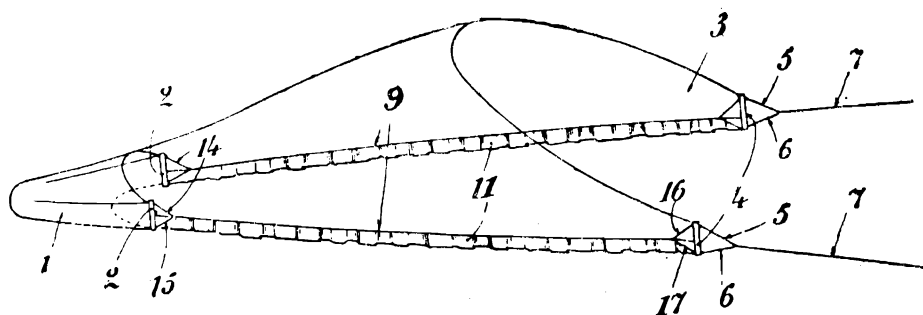

Fig.2

BIBLIOT